

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 18.
Sibenik, 2. svibnja 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Za diktaturu

Kako je ubijen biskup Barbastra!

Socijalno zrnje

FINSKI INŽENJER O RUSIJI

Ni najobičnije društvo ne može se održati, a kamo li uspjevati, bez pravila, reda i zakonite vlasti. Ni ono za zaštitu ptica pjevica, kao ni za pošumljivanje kršnih goleti ili poljepšavanje sela. Kad je tako, još manje će se moći održati narodi i države bez nekih zakona uprave.

No, ipak, između uprave i uprave, između zakona i zakona velika je razlika. U jednoj se državi mnogo toga dopušta, što se u drugoj zabranjuje; u jednoj se može slobodno pisati i govoriti, a u drugoj ne možeš slobodno ni misliti! Danas bi se reklo: tamo vlada demokracija, a ovdje diktatura; tamo slobodna volja naroda, a ovdje nasilje, tvrdoglava volja nekolicine.

Kakva je vladavina razumnija, volja i uspješnija, o tome nećemo govoriti. Svaki je, međutim, oduševljeniji za pametnu demokraciju, nego za diktaturu, za poštivanje čovječje slobode negoli za neometeljenu strogost zakona.

Ali i diktature su različite, ma ih koje se ne mogu nikako dobiti, jer se zloupotrebljavaju i sebičnjačke političke ili ekonomske svrhe, a ima i takvih koje su lošar i potreban, iako gorak lijek. To su osobito one kojima je konačni cilj: zajedničko dobro naroda.

Bilo kako bilo: Mi bismo katolici, svi kao jedan, morali željeti, tražiti i porno zahtijevati diktaturu za izvršavanje njenih čudorednih zakona. Sloboda je velika čovječanska rednota. Kršćanstvo je u svim vekovima svoga razvoja i svoje ivske borbe zagovaralo i branilo slobodu čovjeka, Božjeg stvora i jeteta.

Samo, eto, mnogi slabo shvaćaju slobodu. Pojam slobode je za mnoge preširok i preopsežan. Sloboda im znači isto što i riječ: Milij, govori, piši i radi što te volja, koliko i kako ti je najdraže.

I baš takvo krivo shvaćanje slobode tjeralo je čovječanstvo u tisku, magloyitu i tamnu ulicu današnjice, iz koje ne zna ni kuda i kamo.

Danas je u jednoj ili drugoj državi najstrože zabranjeno pisati protiv stanoovitim ličnostima, protiv oblika vladavine ili postupcima uprave, ali niko neće ni trenuti otkom, kad koji pokvarenjak napiše i izda knjigu koja će svojim okultnim muljem zaprljati tisuće bi-

Vatikanski „L' Osservatore Romano“ od 18. IV. pr. g. donosi:

Sada poslije izvještaja o. F. Ferrera, bivšega predstojnika oo. Pijarista u Barbastru — koji je izbjegao smrti zahvaljujući tome, što je argentinski podanik — doznajemo za potankosti mučeništva Mons. Florentina Asenzia, biskupa Barbastra.

U početku građanskoga rata Mons. Asenzio bio je tek šest mjeseci u svojoj biskupiji. Kratko razdoblje, ali ono je već bilo ispunjeno velikim patnjama i kušnjama. Ta uistinu već prvih dana svoga biskupovanja prisustvovala je zapljeni i uništenju sjemeništa sa strane komunista. Kroz tih malo mjeseci istaknuo se svojom velikom ljubavlju i revnošću za spas siromaha i radničkih slojeva.

22. srpnja, to jest tri dana poslije početka nacionalističkog ustanka, bi uapšen skupa sa svojim tajnikom o. Marcelinom de Abigo. Koliko biskup toliko njegov drug bili su zatvoreni u bivšem zavodu oo. Pijarista. 2. kolovoza 1500 crvenih provališe u grad i započehše s ubijanjem svećenstva u masama.

Pošto su sasvim opljačkali žrtve, zatvorene u zavodu, komunisti su optužili biskupa, da je skupa sa dvojicom bivših katoličkih zastupnika, Mencasom i Vidalom, sudjelovao u uroti protiv crvenih.

Mons. Asenzio je odgovorio najvećom vedrinom te izjavio, da je s

dvojicom zastupnika govorio samo par puta i to ne radi politike, već jedino da raspravi, kako bi se moglo zaštititi sjemenište u novim prilikama. Poslije ispitivanja crveni su izvršili pretres u biskupiji i u njoj sve zaplijenili. Biskup je dobro znao, da je njegova smrt neizbježiva i zato se na nju mirno pripravio.

8. kolovoza u 18.30 crveni su odveli biskupa u glavnu tamnicu, pod izlikom, da će ponovno biti ispitivan.

Mons. Asenzio predobro je shvatio, što ga čeka. Prije negoli je napustio zavod, jednom svećeniku, s kojim je do tada bio u društvu, reče: „Došao je moj čas!“ Biskup je stoga htio da od toga svećenika primi odriješnje, a zatim se s njim za posljednji put sagrio.

U općinskoj tamnici biskup je bio bačen u jednu tamnu ćeliju i sutradan ujutro u 3 sata ukrcao u kola, da ga odvedu na groblje, određeno mjesto za smaknuća. Svećenici, koji su ostali u bivšem zavodu oo. Pijarista, uslijed velike uzbuđenosti, što će biti s njihovim ljubljenim Pastirom, probdijeli su čitavu noć. Čuli su buku kola te su preko svih ograda mogli prepoznati vedru pojavu biskupa, koga su, kao nevinu žrtvu, vodili na smrt. Malo kasnije mir praskozorja bi prekinut zlosretnim plotunom svetogrdnog strijeljanja, i pobožna duša ljubljenoga Pastira odletjela je k Bogu.“

S Jagodom optuženo i 8 sovjetskih generala!

Pariški „Matin“ od 27. pr. mj. javlja, da optužba, koju je državni odvjetnik podigao protiv bivšeg šefa tajne boljševičke policije GPU i bivšega sovjetskoga komesara Židova Jagode sadržaje ova četiri kažnjiva djela: 1. urota protiv Staljina, 2. pomaganje trockista i proturevolucionarni rad, 3. pronevjerjenje državnoga novca i 4. prekršaj sovjetskoga zakona o valutama. U vezi s uhićenjem Jagode uhićeno je i više drugih sovjetskih funkcionara između građana i vojnih osoba.

Rasprava protiv Jagode bit će samo djelomično javna, jer bi inače ruski narod vidio, da zbog „veleizdaje“ smaknuti trockisti nisu bili ni izdaleka toliko krivi, koliko Staljinovi stopostotni komunisti u organizaciji GPU.

„Matin“ dodaje, da će zajedno s Jagodom biti optuženo i osam sovjetskih generala, i to uglavnom zbog spremanja atentata na Staljina. Oni su već uhićeni i nalaze se u moskovskom središnjem zatvoru.

jelih, nevinih duša. Ne smiješ osuditi ovaj ili onaj suhi paragraf zakona, koji, možda, nema u sebi nikakve opravdanosti ni važnosti, ali zato Židov, vlasnik kakvoga velikog kinematografa, može slobodno na platno, za debele pare, iznašati slike koje pobuđuju u čovjeku sve životinjske nagone i nago-varaju ga na krađu, ubistvo, prevaru i spolno izivljavanje.

Eto, zato su svi uvjereni i dosljedni katolici za diktaturu na čudorednom polju.

Svima pokvarenjacima, svim prljavcima, potkopačima narodnih i Božjih čudorednih zakona, morala bi vlast silom začepiti usta i

ruke im okovati u gvožđe. Silom! Diktatorski!

Kao što niko ne smije biti toliko slobodan da zapali tuđu kuću ili da ubije čovjeka, tako se ne bi smjelo dozvoljavati da neko, jer mu se priznaje sloboda mišljenja i djelovanja, ruši duhovnu zgradu jednoga naroda i ubija dušu čitavoga pokoljenja.

Zatvori, tamnice i vješala nisu dokazi protiv slobodi čovječje volje. Zato su tu, da čovjeka opamete, uravnoteže, da mu zabrane prelijevanja preko korita, kroz koja mora teći ako neće da poplavi sve okolišne sijanice i sruši ljudska naselja.

Finski inženjer Hjalmar Anderson je vršio službu od listopada 1932. do svibnja 1936. u sovjetskoj Rusiji. Bio je zaposlen u većim ruskim centrima. Prije kratkoga vremena je izdao knjigu „Svagašnji život“ u kojoj opisuje svoje utiske o boravku u sovjetskoj Rusiji.

„Osjećam se dužnim — tako on piše — da u velikim potezima ocrtam što znači riječ „diktatura proletarijata“.

Bijedno stanje i nevolja radnika čini strašan kontrast sa raskošnim životom poglavica crvene armade, Čeke i silnika koji vladaju u Kremlju.

Na svakoj strani knjige susrećeš riječi: „Brašno, kruh, čaj“. To je naim jedina hrana milijuna ljudi koji su spremni i na zločine da dođu do nje.

„Čaj i šećer, to je rijetka stvar, koja se u običnim dućanima ne dobije. Jaje košta jedan rubalj, duhana uopće nije moguće dobiti, šibice su vrlo rijetke.“

Dugme za ovratnik treba zlatom tom plaćati, a ovratnik je muzejska rijetkost. Srednja plaća je tako niska, da ju je jedva moguće predstavljati. Nije rijetka sedmična plaća od 10—15 rubalja. Ako promislimo da funt (1 funt je 1/2 kg.) brašna košta 60 rubalja, možemo izračunati da radnik mora raditi cijeli mjesec da može kupiti funt brašna.“

To su činjenice koje iznosi čovjek koji je toliko vremena proboravio u Rusiji.

Daleko od nas oni koji nas žele usrećiti takvim rajem!

BEZBOŽNICI NA DJELU

Prošle godine je u Rusiji uveden novi ustav. Sovjetski vlastodršci nastoje zapadnoj Evropi dokazati kako lijepo napreduje „demokracija“ SSSR. Osobito ističu tolerancu u vjerskim prilikama. Gdje je prava istina, pokazće nam vijest „Eastern Information Bureau“.

Po naredbi GPU je sovjetskim državljanima zabranjeno prisustvovati službi Božjoj koja se vrši u crkvama,

Dakle: čudoredna diktatura!

Ona bi morala spaliti sve musave knjige u knjižarama, ostraniti svu nečednost iz trgovinskih izloga, zatvoriti sve dvorane, u kojima se, bilo na mrtvome platnu ili živoj zbilji, prikazuju nedostojni prizori sa dna života, pozvati na odgovornost sve koji javno, prolazeći ulicom ili na kakvome zboru, izbacuju iz sebe nečudoredne i profuvjerske krahotine.

Takva diktatura, koju hoćemo i koju zahtijevamo, ne bi sačuvala samo čudorede kao čudorede, nego bi postavila i najčvršće temelje za pravdu, narodni razvitak i narodno zdravlje.

koje su još otvorene, za diplomate i inozemce.

Prije kratkoga vremena su bila ubijena 3 pravoslavna svećenika, jer da su imali oružje kod sebe.

Za dvadesetogodišnjicu opstanka SSSR zaključili su bezbožnici Sibirije da pripreve posebni vlak s imenom „Leteci bezbožnik“ u kojemu će biti tiskara, radio stanica, kino i izložba. Na taj način bi vršili propagandu protiv Boga po čitavoj Sibiriji.

KOMUNISTI I KRŠĆANSKA LJUBAV

U ruskim školama i tvornicama su naljepili letke ovoga sadržaja: „Mi mrzimo kršćanstvo i kršćane, najbolje među njima moramo imati za najljuće neprijatelje; propovijedaju ljubav do bližnjega i milosrđe, koji se protive našim načelima. Ljubav do bližnjega je zapreka i kočnica načela revolucije. Daleko od nas ljubav do bližnjega; što nam je potrebno, to je mržnja!“

KATOLIČKA CRKVA U USSR

Isto kao pravoslavnu i protestantsku također i katoličku progone. Na zemljištu Sovjetske unije je bilo prije 410 crkava, sada ih je 11 još otvoreno i u njima djeluje 10 svećenika. Te brojeve ćemo dobro razumjeti, ako pomislimo da je god. 1917. u Rusiji bilo 8 katoličkih biskupa i 810 svećenika.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 2. V.: *Peta nedjelja po Uskrsu.* — Sv. *Atanazije.* Rodio se pri koncu 3. vijeka u Aleksandriji. Svršivši visoke škole otiđe u pustinju kod sv. Antuna o-pata, koji ga je uputio i učvrstio u dobroti, pobožnosti i duhovnom životu. Vrativši se iz pustinje u Aleksandriju postane đakon, a godine 328. biskupom istoga grada. Bio je neustrašivi borac pravovjerna, i radi toga morao je pretrpjeti brojna i teška progona od raznih krivovjernih. Da spasi glavu morao je mnogo puta bježati i kriti se u dalekim i stranim gradovima i mjestima, dok 2. svibnja g. 373. nije izdahnuo u 80. godini života.

Ponedjeljak, 3. V.: *Našašće sv. Križa.* Iza Isusove smrti bijaše se pomeo trag križevima na kojima su bili propeti Isus i dva razbojnika. Majka cara Konstantina sv. Jelena našla je i otkopala sva tri križa 7. travnja g. 326. Budući da se nije znalo, na kojem je od tih križeva bio raspet Isus, križeve odnijese u kuću jedne bolesnice. Kad se bolesnica dotakla trećega križa, istoga časa ozdravi. Uspomena na taj događaj slavi se danas.

Utorak, 4. V.: Sv. *Monika,* majka sv. Augustina. Živjela je u 4. vijeku. U svom životu mnogo je pretrpjela. Osobito ju je bolilo, što joj se muž nije htio odreći poganske vjere, a sin Augustin krivovjerski i raspuštenog života. No svojim vrućim molitvama i suzama isprosila je od Gospodina

i obraćenje muža i obraćenje sina. Sv. Monika je uzor dobrote, ljubavi i milosrđa, u koji bi se morala ugledati svaka majka. — Sv. *Florijan,* mučenik i zaštitnik vatrogasaca.

Srijeda, 5. V.: Sv. *Pio,* Papa. Živio je u 16. v. Već u 14. godini stupio je u dominikanski red. Kasnije postao je biskup, kardinal i Papa g. 1566. Samih 6 godina sjedio je na papinskoj stolici, ali kroz to kratko vrijeme učinio je mnogo dobra za Crkvu Božju. Umro je 1. V. g. 1572.

Četvrtak, 6. V.: *Spasovo ili Uzašašće Kristovo na nebo.* Zapoječni blagdan. — Sv. *Ivan Evanđelista* bio je na današnji dan doveden u Rim i tu pred gradskim vratima uvaljen u veliki kotao, pun vreloga ulja. Izišavši zdrav i neozleđen bio je prognan na otok Patmos.

Petak, 7. V.: Sv. *Dujam,* solinski biskup i mučenik. Grad Split i okolica, slave ga kao svoga zaštitnika.

Subota, 8. V.: *Ukazanje sv. Mihovila arkandela* na brdu Garganu. Sv. Crkva slavi sv. Mihovila kao svoga zaštitnika i čuvara. — Danas se slavi i blagdan *Gospođe od Pompeje.*

IV nedjelja po Uskrsu

Čitanje poslanice blaženoga Jakova apostola (1, 22-27): — Predragi! Budite izvršitelji riječi a ne samo slušaoci, varajući sami sebe. Jer ako ko sluša riječ, a ne izvršuje, on je sličan čovjeku koji promatra naravno lice svoje u ogledalu; on se ogleda, pa otiđe i odmah zaboravi kalav je bio. Ali ko uroni u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, te ne bude slušač koji zaboravlja, nego izvršitelj djela, onaj će biti blažen u djelu svojem. Ako ko misli da je pobožan, a ne zadržava svoga jezika, nego vara srce svoje, njegova je pobožnost isprazna. Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: pohoditi sirote i udovice u njihovim nevoljama, i držati se neokaljana od ovoga svijeta.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu (16, 23-30).* — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Uistinu, uistinu govorim vama, ako što uzistete od Oca mojega u ime moje, dat će vam. Dosada ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primit ćete, da radost vaša bude potpuna. Ovo sam vam govorio u pričama. Dolazi čas kad vam više neću govoriti u pričama, nego ću vam otvoreno javiti za Oca. U onaj čete dan moliti u ime moje, i ne kažem vam da ću ja moliti Oca za vas, jer sam Otac ljubi vas, jer vi ste mene ljubili i vjerovali da sam od Boga izišao. Izidoh od Oca i dođoh na svijet; opet ostavljam svijet i idem k Ocu. Rekoše Mu učenički Njegovi: Eto sad otvoreno govoriš i ne kažeš nikakve priče. Sad znademo da sve znaš i ne treba ti da te ko pita; po tome vjerujemo da si od Boga izišao.

Pred odlaskom

Još četiri dana: i Krist će nas ostaviti. Zato nam više ne govori u slikama i prisposobama, već otvoreno i jasno:

„Izidoh od Oca i dođoh na svijet; opet ostavljam svijet i idem k Ocu.“

Crkva je, u svojoj majčinskoj brizi i ljubavi, lijepo iskoristila taj skori Kristov odlazak na nebo. Uputila je svoju djecu, vjernike, što Mu i kako Mu se moraju, prije nego ode k Ocu, preporučiti. Za to su baš određena tri dana prije Uzašašća, nazvana „prosnim danima“.

Prosnici dani su nastali koncem petoga vijeka u Francuskoj, kad su tamo harali glad i kuga, potresi i velike poplave. A danas su „prosnici dani“ svojina čitave katoličke Crkve, dio bogate i lijepe katoličke liturgije.

Svaki dobar dar je odzog, od Oca istine. A On, Gospodin i Učitelj, evo za kratko vrijeme biće kod svog i našeg Oca i sjedeće s Njegove desne. — Zar nije to najprikladnije vrijeme, da Mu povjerimo sve nevolje, potkrijepljene toplim i srdačnim molbama? Ta On će ih sam lično prinijeti Ocu, razložiti i opravdati ih.

Duhom prosnih dana proniknuta je i Misa pete nedjelje poslije Uskrsa, nedjelje, koja je neposredna priprava na Gospodinovo Uzašašće.

Zna Isus, kako smo potrebni Božje pomoći. Zato nas i sam potiče na molitvu, uvjeravajući nas kako to neće biti uzaludno:

„Uistinu, uistinu govorim vama, ako što uzistete od Oca mojega u ime moje, dat će vam“.

Ako zemaljski roditelji znaju dobre darove davati svojoj djeci, kudikamo će više to znati i htjeti naš Otac na nebesima. On nam nikad neće dati kamen mjesto kruha, ni štipavca mjesto ribe, ni drače mjesto smokava!

Treba samo znati moliti! Moliti ponizno, pouzdano i postojano! — Tako je molio prorok Ilija, i Bog je, poslije tri godine i po potpune suše, poslao na zemlju obilnu i plodnu kišu.

Osim ovih misli i pobuda za prošnju, molitvu, stoji u središtu crkvenoga bogoslužja kroz ovu sedmicu misao na Kristovo Uzašašće.

Točno 40 dana poslije Uskrsa, kako se i u stvarnosti zbililo, slavi sveta Crkva blagdan Uzašašća: u četvrtak poslije pete pouskrsnice nedjelje. Gospodinovo Uzašašće spada među veće zapovijedane blagdane. Zove se i Spasovo, a u tom nazivu se i skriva njegovo pravo značenje i veličina. — S Uzašašćem je, naime, Krist dovršio spasenje ljudskoga roda. To je kruna i konac Njegovog zemaljskog života, kojemu je bila svrha: otkupiti, spasiti čovječanstvo. Zato se, eto, Uzašašće zove i Spasovo.

Debela uskrсна svijeća, koja predočuje Krista, još je kraj velikog oltara i, dok svećenik pjeva Evanđelje, užije se. Znak, da je Krist još među nama na zemlji. Ali na Uzašašće, kad se bude dopjevalo Evanđelje, ugasiće se, jer nas je Krist tjelesno ostavio i otišao k Ocu.

Krist odlazi. No prije nego konačno ode, prinijecemo Mu sve mol-

be, koje su se kroz čitavu godinu skupljale u našoj duši, da ih odnese sa sobom i prikaže Ocu, koji nas ljubi i željno očekuje dan, kad ćemo Mu se povratiti iz tuđine. *Liturg*

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO. Osnovalo je Đačko Križarsko Bratstvo u Pančevu.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 11. IV. održana je proslava „Socijalnog dana“ u Zagrebu na Sv. Duhu.

PRIREDBE „SOCIJALNOGA DANA“ Socijalni dan imat će u većem stilu u Osijeku 25. IV., u Varaždinu 2. V. — Društva koja nisu održala priredbu „Socijalnog dana“, treba da ju svakako održe tokom mjeseca travnja i svibnja.

PRIRUČNIK ZA MALE KRIZARE Umoljavaju se Križarska Bratstva, da odmah naruče Priručnik za Male Križare. Sva društva, pa i ona, koja su ranije Priručnik naručila, radi sigurnosti neka ponovno optuju narudžbu, tako da se svakom odmah Priručnik uzmogne dostaviti. Cijenu ćemo javiti u narednom broju.

IZVJESTAJI O „SOCIJALNOM DANU“. Križarska Bratstva se upućuju, da odmah, iza kako su održala proslavu Socijalnog dana u mjestu, pošalju izvještaj na Veliko Križarsko Bratstvo za svoju stalešku zajednicu. Treba javiti o svakoj pa i o najskromnijoj proslavi.

„KRIZARSKA STRAZA“ izlazi ovih dana. Upozoruju se pretplatnici „Križarske Straže“, da udovolje svojim obvezama prema listu.

DOPISI ZA „VRTIĆ“. Zborovi Malih Križara neka dopišu za list „Vrtić“ izravno: Uredništvo „Vrtića“ — Sarajevo Korošćeva 15. Svaki Zbor Malih Križara treba da se javi križarskom dječjem listu saradnjom i dopisima.

U SVIBNJU... 10

(Mladomisniku: Anti JURICEVU iz Vodica)

*U svibnju, mjesecu Kraljice Ruža,
Kad zemlja pliva u sunčanom žaru,
A cvijeće miris do neba pruža,
Ti smjerno stupaš Božjem oltaru.*

*Koje li slave, koje li časti
Za čovjeka smrtna, mladanah ljeta.
Bog Ti je dao puninu vlasti
Što svi vlašari nemaju svijeta.*

*On nek Ti dađe snage i moći,
Da teško breme poneseš smjelo
Kroz dane kušnje. U borbi s noći
Da uvijek bude vedro Ti čelo.*

*Neka Ti srce ljubavlju gori,
A ošta svetim zanosom blista
Za selo naše, kog bijeća mori.
Za Rod i Dom, za vjeru Krista.*

Betina GABRIJEL CVITAN

Podlistak

Slava Ti, Bože!

(Prilikom mladomisničkog slavlja don Ante JURICEVA 2. V. i o. fra Ćire MARKOČA 9. V.)

Titraji proljetnog sunca prvi mi u tuđini šapnuše vijest o vašoj uzvišenoj kraljevsko-svećeničkoj časti. I taj su čas zaigrali akordi moga srca veseli „Velika“, jer je Gospod pripremio veliki dan našem selu i Svevišnji ustupio svoju pravdu milosrđu. da primi pomirenje zalutalog stada svoga.

Dok budete vi, novozavjetni Melkisedeci, prinosisi prvence svetotajstvene žrtve, pratit ću duhom svaki vaš kret i prositi Svemoćnoga, da primi vaš kad i žrtvu u znak velikoga pomirenja za selo i narod naš.

Pristupit ću... Evo uzlaze, Gospode, svećenici Tvoji na oltar Tvoj. Priljoni uho svoje njihovim molbama, jer je veliki čas pomirenja započeo!

Ispovijedam se... Priznajem, Svesilni, da smo nedostojni, što si odabrao ova dva dvorjanika iz našega mjesta, koje luta stazama bezakonja. Nijesmo nikada bili dalje od Tebe, a Ti upravo sada pokazuješ prema nama najveću svoju naklonost. Priznat će Ti naši zastupnici i zagovornici sve naše nastranosti i lutanja, pa neka se

na naše skrušeno priznanje naše uvrede zbrišu u knjizi Tvoje pravde.

Smilovao se... Neka se smiluje Tvoje Veličanstvo, naš jedini, sveti, silni i pravedni, ali i milosrdni Bože, te pogleda milostivo na žrtvu koju prikazuje čitavo naše selo, preko ruku dvojice Tvojih izabranika. Tvoji su to dvorjanici, Tvoji najjuži prijatelji! Stoga usliši njihove prošnje, koje podastiru za nas, mješćane svoje!

Oproštenje... Oproštenje nam podijeli za sva bezakonja naša!

Smiluj se, Gospode... Smiluj se, Gospode, našem selu, jer ga je pritisnula teška oskudica! Ostavilo je staze Tvoje. Traži, ali ne nalazi drugdje sreću. Smiluj se, prognani Kriste, radi snage ovih dviju žrtava Tvojih novopomazanika, te nas uzmi ponovno pod okrilje svoje i vrati nas na put zakona svoga! Pomiluj nas, Gospode, jer smo Te ljuto uvrijedili: tražeći sreću u preziru Tebe te idući tragom najvećih neprijatelja Tvoga Imena, kojima je jedina i prva zadaća rušenje Tvojih svetinja i ubijanje Tvojih službenika. Smiluj se, Gospode, radi dostojanstva ove dvojice braće naše!

Slava... Slava Ti, čast, poklon, veliki, moćni, jaki Bože, za milost koju podjeljuješ našem selu dozvoljavajući da dvojica naših mješćana mogu stupiti u Svetinju nad Svetinjama hrama Tvoga. Sion je širom otvorio vrata svoja da primi posrednike neba i zemlje. Kolika je daljina istoka od za-

pada, zvijezda od zemlje, toliko je dostojanstvo ovih dvaju Tvojih službenika, a s dubinom mora može se mjeriti počast, koju si s njima pripremio našem selu. „Uzvisio si ih malo manje od anđela i postavio ih za vladaoce Tvojih djela“. Slava Ti, dakle, svesilni, dobri i milostivi Bože!

Očisti srce... Molimo, skupljeni narode, da se svevišnji Stvoritelj vasione udostoji očistiti srca ove dvojice naše premile i poštovane braće! Neka uzmognu nevinog Jaganjca nevinim srcem prikazivati! Neka budu čiste ove cijevi koje će spajati nepresušive izvore milosrđa Božjega s grješnom zemljom! Očisti i uredi, Bože, srca njihova najdražim krepostima!

Vjerujem... Vjerujemo u Te, jedini, nerazdruživi, trojedini Bože. Ispovijedamo, da si jedino Ti moćan, Ti jedini Utješitelj. Iako smo odmakli od Tebe, učinismo to više od slabocće, nego iz loće. Sad se obraćamo Tebi i ispovijedamo jedinu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, proti kojoj svi navaljuju, ali koja je do vijeka, po riječi Tvojoj, neslomiva hrid, o koju uvijek pakao krši svoje zube.

Primi... Primi, Gospode, žrtvene prvence, koje Ti selo prikazuje preko ruku dvojice svojih sinova. I kao što si se udostojao njih izvesti iz naše sredine da Tebi samome služe u svetom sionskom hramu, tako se udostoj smilovati nama, koji stojimo u dolini, nedostojni da se primaknemo Tebi ra-

di opačina naših crvenih kao skret. Mojsije je smio pristupiti Tebi i izvoštiti pobjedu narodu moleći Te uzdignutim rukama. Stoga daj, da i ova dva naša sinka, koja smiju pristupiti k Tvome Veličanstvu, uzdignuvši ruke svoje isprose sve potrebno za svoje mjesto. Primi im Gospode čistu žrtvu iz svetih ruku!

Molite, braćo... Molite, braćo kršćani, za sve one zasljepljene mješćane, koji će i nakon ovoga Gospodnjeg pohoda okorjela srca ustrajati u svojim bezbožnim zabludama! Neka ih gane milost Božja, eda na sudnjem času ne budu odbačeni na lijevu stranu pravednoga Suca, već da se nademo svi u krugu ove dvojice naših svećenika na desnu Suca vasione!

Hosana — veseli neka izađe iz ustiju i srca našega velikom Bogu, koji se udostojao pohoditi puk svoj, da spasi duše njihove. Zaista je On dobar Pastir, koji ne pušta nikakvu zgodu, da potraži izgubljene ovce svoga stada. Slava ti, Gospode, hosana u vijeku!

Oče naš... Oče naš, vraćamo se otrcani kao izgubljeni sin u Evanđelju! Primi nas kao zadnje slugu, jer već nismo dostojni da Ti budemo sinovi. Otidosmo od Tebe, Oče, tražeći sreću u grijehu i spadismo, o strahote, dotle, da otimljemo hranu ne žirsku svinjama, kao onaj u Evanđelju, već crknote konje crvima. Prst je tu očiti Tvoj, Oče naš, jer smo se drsko

Po državi

VELIKO KATOLICKO SLAVLJE U SPLITU. 25. pr. mj. na najsvetiji način posvećen je novi veličanstveni hram Gospe od Zdravija na Dobrome u Splitu. Prije same proslave obavljena je devetnica uz veliko učesće vjernika. Posvetu crkve obavio je splitski biskup preuzv. Bonefačić, a pomagali su mu pri posveti šibenski biskup preuzv. Mileta i hvarski preuzv. Pušić. Posveti je prisustvovao i mostarski biskup preuzv. Mišić. Kad je izvršena posveta crkve, pristupilo se posvećenju oltara. Glavni oltar posvetio je preuzv. Bonefačić, oltar Gospe od Zdravija preuzv. Mileta, a oltar sv. Josipa preuzv. Pušić. U 12 s. započeo je svečani pontifikal preuzv. Bonefačić, preko koga je pjevao HGD „Tomislav“. Preko 10 hiljada osoba sudjelovalo je u popodnevnoj procesiji, u kojoj se nosila mila Gospina slika. Nakon procesije održao je zanosnu propovijed provincialal o. dr. Stanko Petrov. Iza svečanog blagoslova svod je nove crkve orio od marijanskih pjesama, dok je na trgu koncertirala varoška glazba i svijet sa užtkom gledao paljenje umjetnih vatara.

UMURLA MAJKA BISKUPA CAREVIĆA. 24. pr. mj. umrla je u 79. godini života majka dubrovačkoga biskupa preuzv. g. dra Josipa M. Carevića — Stanislava ud. Carević. Bila je izgledna kršćanka i velika dobrotvorka sirotinje. Dobroj pokojnici želimo pokoj vječni, a preuzv. Careviću naše saučesće!

SKORO POLA METRA SNIJEGA palo je prošlih dana po srednjobosanskim planinama. U samom Sarajevu snijeg je osvanuo visok preko četvrt metra. Snijeg je pokrio lisnata stabla, povio ih do zemlje i polomio te je tako prouzrokovao ogromne štete, jer su se voćke lomile pod težinom snijega, koji ih je pokrio.

SMRTI VOĐE HRVATSKIH RADNIKA. 26. pr. mj. od posljedica operacije slijepoga crijeva umro je zastupnik grada Zagreba Ivan Peštaj, koji je ujedno bio predsjednik Hrvatskog Radničkog Saveza. Potjecao je iz seljačke obitelji u Donjoj Stubici, a po zanimanju je bio i sam radnik. Bio je općenito pošten kao miran i pošten čovjek i savjestan javni radnik. Njegova smrt se bolno kosnula hrvatskoga radništva i čitave javnosti, pak mu je prireden veličanstveni sprovod. P. u m!

ZAVOD ZA UNAPREĐENJE MLJEKARSTVA osnovan je u Skoplju Lokom ministarstva poljoprivrede.

DUŽ CIJELE NERETVE čitav je niz kamenitih križeva u blizini mjesta, gdje u se u njenim virovima ugušili pojedini ibari, kupaci i drugi. Ovi križevi istodobno služe kao opomena svima onima, koji se približuju ovoj brojnoj rijeci, punoj virova i čuvaju njenih valova.

POJEO JE 35 jaja, pola kilograma lanine i dva cijela hljeba, za okladu, čimo Bekić, seljak iz Bovića kod Vrginmosta. Kad je to vidio njegov drug Simo Alajica, utio je da se pokaže još veći junak, pak e u roku od jednoga sata popio po litre akije te pojeo dva kilograma salame i dva tjela hljeba. I nijednomu od njih to nije naškodilo.

podigli protiv Tebe, ne misleći, da si Mihael — Tko kao Bog! Padamo niče pred Tvoje puno smilovanja oinsko srce i molimo: „Smiluj se nama i primi nas za svoje zadnje slugu, ne po našim zaslugama, već po jakosti ovih dviju zrtava, što prinose sinci našega sela“.

Mir Gospodnji... O, cjelov nam mira daješ i primaš nas opet među baštinike svoje! Kako si neshvatljiv u dobroti i opraštanju, Oče i Boga naš! Neka Ti je vječna hvala i slava!

Što da uzvratim... O čime, braćo draga, da naplatimo sve ovo, što nam je Gospod danas iskazao? Osjetili smo Njegovu neizmjernu nagonost i najveću blizinu. Neka stoga bude ovo dan naše obnove, uspomena našeg izmirenja, dan veliki, koji nam je Gospod pripremio, da ne otpinamo više iz stada njegova, već da pasemo na Njegovim sočnim livadama.

Tebe Boga hvalimo — ori se zanosno Sionom iz srđaca hiljada mojih mješćana. Titraji zračnog etera slažu milozvučne akorde zahvale, radosti i slasti u moju dušu i moj glas poigrava u tuđini ugodnom asonantom hvala Boga, koji je mojem rodnom selu učinio velike stvari. Zato neka je naša vjeka sveto ime Njegovo!

Mladomislinci, vaše Mlade Mise neka su blagoslovljene!

Fra D. Juričev

Protiv bezbožnog komunizma

Papina enciklika „Divini Redemptoris“

(Nastavak 4.)

Žalosne posljedice

Rusija i Meksiko

19. Međutim imamo pred sobom žalosne posljedice ove proračunane propagande. Gdje god su se komunisti mogli učvrstiti i zagospodariti — a tu posebnim očinskim osjećajima mislimo na narode Rusije i Meksika — tu su svim sredstvima nastojali, kao što to oni otvoreno naglašuju, sve do temelja potpuno srušiti kršćansku vjeru i civilizaciju te u srcima ljudi, napose omladine, ugušiti čak i svaku njihovu uspomenu. Biskupe i svećenike poslali su u progonstvo, osuđivali ih na prisilne radove, ustrijelili pušćanim tanetima ili umorili nečovječnim načinom. Obične pak svjetovnjake, osumnjičene, da su branili vjeru, zlostavljali su, proglasili neprijateljima, izvodili pred sud i bacali u zatvore.

Strahote komunizma u Španjolskoj

20. I u onim krajevima, gdje, kao što se to događa u našoj predragoj Španjolskoj, pošast i bič komunizma još nijesu mogli da prouzroče svu nesreću svojih zabluda, izazvali su, na žalost, ludački bijes, iz kojega su proizašli najstrašniji zločini. Nije samo srušena ova iliona sveta zgrada, uništen ovaj ili onaj samostan, već, u koliko je to bilo moguće, razorile su se do temelja sve crkve, svi redovnički samostani i svaki trag kršćanske vjere, pa makar bio velike umjetničke i naučne vrijednosti! I ovaj ludački bijes komunisti nije samo poubijao mnoge tisuće biskupa, svećenika, redovnika i redovnica, tražeći na poseban način upravo one, koji su se skrbili za radnike i siromahe, već je smaknuo i mnoge svjetovnjake svih staleža, koji se sve do danas u skupinama ubijaju samo zato, što su dobri kršćani ili barem protivnici nauči bezbožnih komunisti. I taj strašni pokolj vrši se takvom mržnjom, okrutnošću i nečovječnim divljaštvom, te se čini skoro nevjerojatnim u ovim našim vremenima. Ne može biti privatnika, koji razborito misli, ni državnika, svjesna odgovornosti, nema nijednoga, velimo, koga ne bi obuzeo najveći užas, kad pomisli, da bi se ono, što se danas događa u Španjolskoj, moglo kasnije ponoviti kod drugih civilizovanih naroda.

Naravni plodovi ovoga sustava

21. Niti se može reći, da su takve okrutnosti samo prolazna pojava, koja nužno prati svaku veliku revoluciju, te osamljeni i pretjerani ispadi razdraženih duhova. Ni najmanje. To su radije naravni plodovi ovoga sustava, komu manjka svako unutarnje obuzdavanje. Obuzdavanje je potrebno koliko pojedinim ljudima, toliko ako žive u zakonitoj zajednici. I barbarski narodi su priznavali vez naravnoga zakona, koji je Bog usadio u srca svih smrtnika. Gdje su svi smatrali svetom dužnošću, da se drže ovoga zakona, vidjeli smo, kako su stari narodi dostigli takvu veličinu, koja zablješćuje, više negu bi i trebalo, one, koji su površno proučili sveske ljudske povi-

Povodom zagrebačkih događaja

Naša otvorena riječ

Na zagrebačkom sveučilištu došlo je do krvavog obračunavanja. Životom je stradao jedan student, o komu jedni govore kao borcu čiste demokracije, a drugi kao jednomu od prvih među marksistima.

Dnevna štampa je ispunjala duge stupce s izvještajima i svojim tumačenjima. Jedne novine su pisale o sukobu demokrata sa fašistima, druge o sukobu hrvatskih nacionalista s marksistima.

Daleko je od strančarstva i dnevnopolitike i list u komu se ovo tiska i pisac ovih kratkih redaka, ali radi naših čitalaca reći ćemo svoju i o ovom pitanju. Jer treba u svemu biti na čistim.

jesti. No kada se iz pameti građana čupa isama misao o Bogu, onda ih nužno njihove strasti tjeraju na okrutnu nečovječnost i divljačke ispade.

Uzbuna proti svemu, što je božansko

22. To je, što sada s najvećom bolju gledamo: po prvi put, od pamtivijeka, vidimo hladno promišljenu i brižno pripremljenu uzbunu protiv „svoga, što se zove Bog“ (II. Solunj. 2, 4). Ta nauka komunizma, po samoj svojoj naravi, protivi se svakoj vjeri i nju smatra „zavodljivim opijumom proletaškoga naroda“ zato, što njena načela i zapovijedi, kad govore o vječnom životu poslije svršetka ovozemnoga života, odvraćaju ljude od onoga budućeg sovjetskoga raja, što bi ga morali postići na ovom svijetu.

Terorizam

23. No ne prezire se nekažnjeno naravni zakon i njegov tvorac — Bog. Dosljedno je dakle, da komunisti, kao što nijesu mogli provesti u djelo svojih nastojanja ni na čisto gospodarskom polju, da ih nikada neće moći provesti ni ubuduće. Priznajemo, da su tim svojim nastojanjima uspjeli u Rusiji da nemalo prodramaju ljude i njihove ustanove iz onog prirodnog im dugotrajnog mrtvila, te da su u potrebu svake vrsti sredstava, pa i neispravnih, mogli postići kakav gospodarski uspjeh. No znademo iz nesumnjivih svjedočanstava, i to upravo najnovijih, da se ni na tom području uistinu nije obistinilo sve ono, što se toliko obećavalo. K tome pridolazi još i to, da je okrutna i teroristička sovjetska vlada nametnula jaram ropstva bezbrojnim građanima. Treba zaista napomenuti, da su i za upravu dobara potrebna načela poštenja, kojemu treba da se prilagodi savjesno vršenje preuzete službe. Toga međutim komunistički propisi, koji su proizašli iz materijalističkih načela, bez sumnje ne mogu dati. Stoga nije im ostalo drugo nego onaj strašni terorizam, kakav sada vidimo u Rusiji, gdje stari drugovi u urotama i borbama jedan drugome rade o glavi. Međutim ni taj terorizam ne može da zaustavi raspadanje njihove socijalne zajednice ni obuzda iskvarene običaje.

Očinska misao na potlačene narode Rusije

24. Ovim ne mislimo u masi osuditi sve narode Sovjetske Unije, za koje naprotiv gojimo osjećaje najživlje očinske ljubavi. Znamo, da mnogi od njih stenju pod nepravdnim i tvrdim jarmom, silom im nametnutim od ljudi, koji su većim dijelom tuđi pravoj dobroti onoga naroda, kao što i da su drugi u velikom broju bili zavedeni lažnim obećanjima varave nade. Mi osuđujemo naprotiv sustav te njegove začetnike i zagovornike, koji su onaj narod smatrali kao najpodesnije zemljište, da na njemu posiju već dugo skupljano sjeme svoje nauke te ga odatle rasiju po svemu svijetu.

(Nastavit će se)

ga naroda jest prvo pitanje i temelj na komu će se nadograđivati rasplet svakoga drugog pitanja. To je bjelodano, i mi sumnjamo u zdravi mozak onoga koji ovo ne bi shvaćao a u isto bi vrijeme govorio da istinski ljubi svoj rod i dom.

Oni koji nas ne vole, dobro shvaćaju i nas i borbu koja se vodi.

Ljudi zmijske zlobe i lisičje čudi dogmizali su do naših vrhova i hoće da nas razvodne, okuže, razdrobe; da u široke narodne redove unesu zabunu i smetenost; da naši ljudi izgube pravu orijentaciju i postanu žrtva kao luđa muha u paukovoj mreži.

Da se otupi oštrica nacionalne note hrvatskoga pitanja, naši tobožnji prijatelji i saveznici bacili su parolu: Seljaci od Triglava do Vardara u zbor! Žuljave ruke od motike i čekića u jedan front! Do smiješnosti i ludila, a sve iz zlobe, deklamiralo se po zborovima i sastancima, samo da u pozadinu otide ono što je glavno, i da na koncu konca široke mase više ne znaju razlikovati ono što je prvo, od onoga, što tek iza njega dolazi.

A ovo zadnje vrijeme zaglušili su uši s propovijedima o demokraciji. Riječi su im laskave, medene i meke, da bi ih mogao na najljucije rane privijati. Kao da hrvatski narod ne zna što je to demokracija! A što se mi otimamo za nešto drugo, ako ne zato, da jedamput budemo svoji na svomu?! Zar to nije krajnja zloba, da ovakvi sada hoće da nam drže propovijedi o demokraciji?! Oni hoće da se nametnu za učitelje našega naroda, onoga naroda koga su htjeli i nastojali uništiti. Ko je više hrvatskih sirota u crno zavio — od njih, grobara hrvatske misli i života!

Neka nas mrze, neka sikću na nas svi neprijatelji našega naroda, oni koji su nam daleko i blizu! Mrzili su nas i mrziće nas uza sve to što im nismo dali nikakvoga povoda. Ne možemo nikomu zabraniti da nas mrzi, kao ni nikomu naložiti da nas voli, pogotovo ako se naši interesi kose s njegovima. Ali u svojim njedrima držati prikrivenoga neprijatelja koji se pričinja prijateljem, to više nije do brota, nego kulturna sramota. Ako ćemo ga trpjeti, dobro, ali mu ne smijemo puštati da nas truje i razgrađuje.

Zar to nije paklenska zloba i atentat na poštenu hrvatsku javnost koja ne zaboravlja tako brzo što je jučer bilo, kada četnici bivše Orjune pišu i deklamiraju proti fašizmu? A od svih novina i listova piskarala bivših orjunaša su htjela izvući najveći kapital prilikom krvavih sukoba na našem sveučilištu.

Hrvatsku studentsku omladinu koja pravo i duboko shvaća bit naše narodne borbe, koja dobro luči ono što je prvo od onoga što je drugo, najveći hrvatožderi, u interesu istoga hrvatstva, blate i krste raznim nazivima. Fašisti smo svi mi i sva sveučilišna omladina koja otvorenim očima gleda na život, njima najvećim fašistima otvorene prošlosti i prikrivene sadašnjosti.

Ako je fašist: ljubiti svoj dom, grudu i narod — onda se toga ne sramimo svi mi hrvatski nacionalisti. A onima koji bi nas nastojali i nastoje pocijepati i zdrobiti — narodni: nosi se!

Ovaj naš stav ne protivi se ni najmanje nauči Križa koju ispovijedamo. I kao ljudi i kao katolici možemo i moramo tražiti svoje.

Svakomu svoje! Tu ne treba mržnje. To je stav hrvatskih nacionalista.

Junior

Po svijetu

NA BASKIJSKOJ FRONTI nakon prodora prve najteže linije, koja se sastojala od samih gorskih masiva, general Mola prošlih dana načinio je prodor i na drugoj liniji te je ona bez većih poteškoća brzo skršena na liniji Durango—Eibar tako, da je čitavi taj kraj pao u ruke nacionalista. Mola je tu izvršio strategijsko djelo prve vrste. Crvene čete u Eibaru obišao je jednim promišljenim manevrom, pa im je došao iza leđa. Tako je zarobio samo u Eibaru 3000 vojnika, 20 topova, veliki broj teških mašinskih pušaka i drugi ratni materijal. Tako je baskijska fronta potpuno slomljena i, čete generala Mole kreću naprijed prema Bilbao gotovo bez zapreke. Crveni se nalaze u divljem bijegu prema moru. Ta će pobjeda sigurno uvjetovati li-

kvadacju sjeverne fronte. Crvene čete, prije nego će napustiti Elbar, zapalile su grad. Tri četvrtine svih kuća je uslijed toga porušeno. Od 1000 kuća jedva je 30 ostalo pošteđeno od požara. Dio grada od južnog ulaza sve do glavnoga trga sada je ruševina. Na ostalim bojištima nije nigdje došlo do ozbiljnih borba.

POTPUNI VOJNI SAVEZ spremaju Italija i Njemačka. Na ustuk pregovorima francuskog i engleskog glavnog stožera u Rimu českorih dana biti povedeni pregovori između talijanskog i njemačkog glavnog stožera. Obje su države priprave, da svoje dosadašnje prijateljstvo pretvore u jedan formalan vojni savez.

KATASTROFALNE POPLAVE U SJEVERNOJ AMERICI. Uslijed dugotrajnih jakih kiša došlo je ponovno do velikih poplava u Sjevernoj Americi. Kanadski grad London teško je ugrožen. Hitno je iz grada evakuirano 6000 osoba. Međutim u kućama, opkoljenim vodom, ima još nekoliko hiljada osoba, koje su u najvećoj životnoj opasnosti. Već dosad je velik broj ljudskih žrtava.

IRSKA I BRITANIJA. Irski narodni vođa De Valera izjavio je u irskom parlamentu, da Irska ne će učestvovati na britanskoj imperijalnoj konferenciji, koja će se održati dva dana poslije krunidbenih svečanosti, to jest 14. svibnja u Londonu. Na taj način Irska hoće da istakne svoj poseban položaj u zajednici britanskoga carstva. Ona naime odbija da bude smatrana kao dominion i traži potpunu ravnopravnost s Engleskom.

Naši dopisi

Vodice

MLADU MISU imaće ove nedjelje u našoj župnoj crkvi mješćanin Ante Juričev. Žrtveni prinos neka bude Bogu na čast a narodu na spas!

KRIZARSKE BARJAKE blagosloviće mladmomisnik istoga dana popodne. Prigodnu riječ održaće vlč. Ivo Grgurev, žup. upr. Primoštena.

AKADEMIJU u čast mladmomisnika i prilikom blagoslova barjaka priređuju mješćanski Križari naveče istoga dana — 2. V. t. g.

Molat

VRLO USPJELA PRIREDBA

U nedjelju dana 25. IV. t. g. održao je „školski odbor pomladka Crvenog Krsta“ u „Seoskom Prosvjetnom Domu“ slijedeću priredbu: I. Državna himna; II. Milosrdni samaritanac; III. Sirotna majka; IV. Rak i seljaci; V. I vrijedi kumo. — Sve nas je zadržala sposobnost mladih glumaca i glumice gospođe učiteljice M. Sare, koja je krasno izvela ulogu dramatičanog komada „Sirotna majka“. Mlade glumce je tako lijepo pripremio vrijedan i agilnosp. učitelj Zvonko Sare, tako da bi ta priredba mogla pristajati i u gradu.

Rajko

Zlarin

23. t. mj. obavila se tradicionalna svečanost u Zlarinu. To je blagdan sv. Fortunata, kojega su tijelo naši predi na taj dan donijeli iz Rima. Stari Zlarinjani pa i njihovi sinovi svake godine vrlo svečano slave ovaj blagdan.

Naš poletni župnik vlč. don S. Pavić uložio je sav svoj mar i trud, da ovaj blagdan — koji on po prvi put provodi među nama kao naš pastir — uspije što bolje i svečanije. Crkva dupkom puna bila je najbolji odgovor njegovom radu. Počastio nas je svojim dolaskom i naš domorodac preč. don A. Sare, koji je obavio svečanu službu Božju. Osobito njegova propovijed je bila na visini i vrlo savremena. Da bude svečanost što veća, uvježbao je don Srećko dječju fanfaru, koja je tada po prvi put javno nastupila. Svagdje, gdje se pojavila, pobudila je oduševljenje i pobrala pljesak. Sama služba Božja protekla je mirno i dostojanstveno. Preko sv. Mise pjevao je djevojački zbor dvoglasno uz pratnju harmonija, a i fanfara je otisivala nekoliko komada.

Poslije podne imali smo najprije svečanu procesiju, a poslije procesije blagoslov sa Presvetim. Naši bogoslovi koji su došli taj dan na izlet pod vodstvom preč. g. g. don K. Stošića i dra K. Zorića, rektora, pridružili su se procesiji i uzveličali je svojim pjevanjem. Pohodilo nas je i nekoliko okolišnih svećenika, kao i oveci broj naših susjeda iz Zablaca. Čitava svečanost svršila u miru i redu. Sv. Fortunato, moli za nas!

Zlin

Istina o Rusiji

Djeca i ruski komunizam

Ako je položaj žene u Sovjetskoj Rusiji jadan i žalostan, naprosto je užasan onaj djece.

Na ovom polju ruski komunizam počinio je najstrašnji moralni pokolj. Kad je uništena obitelj, žene se više ništa, ili skoro ništa, ne brinu za djecu. Očevi još manje.

Država preuzimlje na se dužnost, da se brine za odgoj djece: najprije preko dječjih kolijevki, pak zabavišta, zatim preko udruženja „listopadske djece“ i škola te omladinskih organizacija „pionira“ i „komsomol“.

No možemo zamisliti, kakav jadan odgoj može da dade država kao što je ona sovjetska. Otkad se crvena zastava vije po ulicama i cestama Rusije, novi se naraštaji odgajaju bez Boga, dapače protiv Boga. U tu svrhu izdaju se posebne knjige, časopisi i novine, otvaraju se izložbe i muzeji sa tom jedinom svrhom, da ismjehuju i omalovažuju vjeru, da sramote svećenstvo, da pokvare dušu djece.

Lakše je ugošiti ili oteći vjeru u Boga iz pokvarenih srdaca.

Sovjetska škola, čim ismjehuje svako vjersko osvjedočenje, gazi i svako načelo auktoriteta i pravog odgoja te izazivlje u srcu one djece najniže porive. No tko sije vjetar žanje oluju. I kakva oluja stropoštala se na boljševički svijet!

Rasap obitelji prouzrokovao je, da je Rusija poplavljena stotinama tisuća napuštene djece.

„Pravda“ od 10. svibnja 1935. pisala je — nešto nevjerojatnoga! — da se svih mjeseci skuplja u Moskvi od 80 do 90 tisuća djece ispod 3 godine. Jedna službena statistika iz Moskve tu skoro nam je otkrila, da je od listopada 1936. do prosinca 1936. bilo napušteno 200 tisuća djece u Rusiji.

Mnogo te djece umire od gladi i studeni. Naći ih je u policijskim uredima, na kolodvorima, po stubama. Na

taj način su se užasno umnožali i prekršaji i zločini maloljetnika. Krade i razbojstva sa strane maloljetnika su svakodnevni žalosni slučajevi.

Ista „Pravda“ pisala je pred nekoliko vremena, da u kinima „dosada čekanja i želja, da se na koji način iskažu, povodom su da se ovi mladi klijenti daju tučnjavi i vrše čak i zločine. Tvorna obračunavanja, ubodi nožem i krade su na dnevnom redu. Mnogi učenici dolaze već ujutro, nabave ulaznice za sve predstave, u garde-robi s kabanicom ostave i svoje školske knjige te ostaju sve do večeri... No dogodili su se i gori slučajevi. 12-godišnjem Below-u zaplijenjeno je oružje i finlandski nož. Boris Popikhin, istih godina, bio je istjeran iz kina, budući bio pijan. 12-godišnja Vera Filatov zadržana je u zatvoru radi svoga ponašanja. Neka druga 13-godišnja djevojčica bila je istjerana iz dvorane radi vandalskih čina. Za vrijeme prikazivanja pojedinih filmova ti mali pokvarenjaci praćom bacaju kamenje na platno te ga tako razdiru. U tami djeca zvižde, psuju, hule, perišem režu pozadinu sjedalica, u obilju piju alkoholna pića.“ To je sve samo logični zaključak protivuvjerskog odgoja.

Vlada SSSR pokušala je, da to suzbije jednim posebnim zakonom, koji predviđa i smrtnu kaznu (koja se u više slučajeva i primijenila) za mladež stariju od 12 godina, ako počini krađu, nasilje, tjelesno ozledi i rani koga, te ubije ili pokuša ubiti koga. Pokušala je također popraviti položaj „dječjih kolijevki“ i „dječjih zavoda“, koji se nalaze zbilja u očajnom stanju. Izdala je i naredbu, koja čini odgovornima roditelje (?) za sve prekršaje i zločine djece.

No sve to nije kadro da popravi to žalosno stanje, koje je u svojim osnovama zlo.

Hoće se nešto drugo!

Plemenita zamisao

Konferencija Sv. Vinka Paulskog

Sv. Vinko Paulski, priprosti francuski svećenik, bio je najodličniji pobornik kršćanske Charitas. Otac ubogih i bijednih te zapuštene djece, bolesnika i kažnjnika, osnivač družbe Sestara Milosrdnica, umro je u 85. godini života pod konac sedamnaestoga stoljeća ispraćen suzama zahvalnicama tisuća najbiednijih u čovječanstvu. Po raznim provincijama Francuske od god. 1640. do 1660., u doba ratnih nevolja, pošasti i glada, razdijelio je milijun i 200 hiljada Louis-d'ora, što u našem novcu predstavlja 500 milijuna dinara. Junak kršćanske ljubavi lično je kucao na vrata imućnika i prosio milost ne za sebe, nego za bijedu svoga bližnjega.

Godine 1833. osam mladih ljudi, i to baš đaka visoke škole u Parizu, među kojima je vodio glavnu riječ kasnije glasoviti filozofski i historijski pisac Ozanam, pokrene udrugu, u kojoj će raspravljati ne samo o vjerskim problemima u teoriji, već i u praksi provodati kršćanske dužnosti pomažući siromaha. Ta se udruga nazvala konferencijom i stavila se pod zaštitu Sv. Vinka Paulskoga, jer je imala da radi u duhu toga velikog prijatelja siromaha. Konferencija je postala školom djelotvorne ljubavi prema ubogima. Slične su se ustanove počele ubrzo uvadati u sva veća mjesta Francuske. Članovi tih udruga nijesu samo novčano pomagali uboge, nego su ih potražili u kući, dolazili u neposredni dodir sa ljudskom bijedom te savjetom, i poukom privodili iz dna života na svjetlo Božje mnogu propalu osobu i porodicu. I danas one rade bez buke i reklame i vode brigu za tako zvane sramežljive siromaha, a ne za profesionalne prosjake.

Koncem prošloga stoljeća bilo je na svijetu oko 5 hiljada takvih Konferencija sa kakvih 100 tisuća članova. Danas ima Francuska najveći broj takvih ustanova i možda je taj narod baš radi plodnoga rada u tim ustanovama i stekao ime najdobrotvornijega naroda na svijetu. U god. 1933. u a-

meričkoj Uniji Konferencije Sv. Vinka potpuno su uzdržavale 150 hiljada osoba, a pomagale su milijun puta darovima, koji se ne bilježe. Pretsjednik Unije Roosevelt počastio je svojim posjetom veliku skupštinu članova Konferencija Sv. Vinka u njegovoj državi koja se držala 1933. u New-Jorku i čestitao joj na uspješnom radu.

I u našem kraju Konferencije Sv. Vinka djeluju od više decenija: u Zagrebu, Sarajevu, Splitu, Dubrovniku. U Šibeniku je društvo osnovano 1890. Razvilo je svoju djelatnost prama skromnim sredstvima, kojima je raspolagalo. Za svjetskoga je rata obamrlo pak opet oživjelo. Najistaknutiji građani bili su članovi. No uz našu staru dalmatinsku apatiju nastala je privredna kriza, više je članova umrlo, neki otešili i društvo je opet zamrlo.

Prošle nedjelje preč. kanonik Bjažić sazvao je nekoliko građana i svećenika i držao pobudni govor, da se društvo obnovi, motivirajući to poraslom bijedom u gradu i opasnom infiltracijom boljševizma, koji baš među sirotinjom verbuje najvjernije pristae. Odlučilo se uputiti poziv viđenijim građanima dobre volje da se začlane. Dužnost je aktivnih članova dolaziti mjesečno jednom na sastanak i tu dati tajno svoj doprinos, a do zgrade upoznati najbiednije u gradu, pohoditi ih, obodriti, poučiti i moralno pridignuti. Misija nada sve kršćanska i apostolska. Može se pristupiti društvu i kao potpomagajući član sa bilo kakvim doprinosom.

Nade je, da će ova plemenita zamisao biti provedena u djelo pomoću Onoga koji je rekao, da će obilno nagraditi onoga, koji bude dao i čašu hladne vode bijedniku u Njegovo Ime!

SVIM ČLANICAMA „ZIVOGA SVIJETLA“ javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 3.—9. V.): za naše obitelji, da budu Božje. — Don Ante Radić.

Život Šibenika

BISKUP U SPLITU. U prošlu subotu preuzv. biskup u pratnji preč. dra I. Eškinje otputovao je u Split na posvetu franjevačke crkve na Dobrome. U nedjelju prisustvovao je posveti i procesiji. Sutra dar zajedno sa hvarskim i mostarskim biskupom posjetio je preuzv. nadbiskupa zagrebačkog dra Bauera, koji se nalazi na odmoru u Supetru. Preuzvišeni vratio se u Šibenik u utrak.

MLADE MISE. U nedjelju 2. t. mj. prikazće po prvi put sv. Misu vlč. don Ante Juričev u svom rodnom mjestu Vodicama. Isto tako i vlč. don Ante Oštrić u Obrovcu. Sretnim mladmomisnicima naše srdačne čestitke!

DEVETNICA GOSPI OD PLACA počinje 4. t. mj. u katedrali u 5 1/2 s. popodne.

BLAGDAN GOSPE OD POMPEJA slavi se u subotu 8. t. mj. u Novoj Crkvi. Kao priprava za blagdan obavlja se devetnica u 6 s. svake večeri. Na blagdan biće lekcije u 5 s. ujutro i pričet vjernika. U 6 s. pjevana sv. Misa za dobročinitelje Iza pjevane sv. Mise moli se I. dio sv. ruzarija. Tihe sv. Mise biće u 7, 7 1/2, 8, 8 1/2, 9, 9 1/2 i 10 s. U 10 1/2 s. pjevana sv. Misa. U 11 3/4 moliće se pred Gospinim oltarom II. dio sv. ruzarija i Molbenica Popodne u 6 s. moliće se III. dio sv. ruzarija i blagoslov sa Presvetim.

SVIBANJSKA POBOŽNOST počela je u prošli petak. U katedrali svake večeri u 7 s. ruzarij i propovijed. Isto tako u crkvi sv. Frane i u varoškoj župskoj crkvi.

BLAGDAN BL. OZANE KOTORKE slavi se u crkvi sv. Dominika u nedjelju 2. svibnja. Ujutro u 6 s. tiha sv. Misa, a u 10 s. svečana sv. Misa na oltaru Bl. Ozane Popodne u 4 s. ruzarij i svećani blagoslov.

PROSNI DAN. Ponedjeljak, utrak i srijeda ispred Spasova nazivlju se prosni dan. Sva tri dana po katoličkom svijetu održavaju se procesije i moli se Gospodina, da blagoslovi polja i trude vjernoga puka. I u našem gradu stolni kaptol sva tri dana u procesiji oko crkve sv. Jakova zavaće Božju pomoć, da sačuva polja naša od munje, groma i zla vremena.

SPASOVO. Zapovjedni je blagdan, pa je zabranjen svaki teški rad i posao. U našim crkvama biće obični nedjeljni red službe Božje. U katedrali biće u 11 s. pontifikalna sv. Misa.

DEVETNICA U CAST DUHA SVE-TOGA počinje u petak 7. t. mj. u katedrali. Svake večeri u 7 s. svibanjska pobožnost a zatim devetnica. Prikazimo ovu devetnicu za ovogodišnje krizmanike, da bi Duh Sveti izlio obilje svojih milosti i darova na mlade krizmanike.

U FOND „KATOLIKA“ doprinijeli su: Mjesto čestitke mladmomisniku don Antu Juričevu: Don Marko Corić (Pirovac) Din 50 i don Ante Radić Din 10. — Da počasti uspomenu pk. Stanislave ud. Carević: Don Ante Radić Din 10. — Da počaste uspomenu pk. Marije Matacin: Don Frane Antunović (Zemunik) Din 20 i don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

ZAHVALA. Prilikom prve sv. pričesti u dolačkoj župi „Zora“ je priredila prvopričesticima zakusku i obdarila mlade prvopričesticke. „Zori“ na ovoj pažnji u ime prvopričesticke javno zahvaljuje vjeroučitelj i župnik prvopričesticke.

NEMILI ZAGREBAČKI DOGADAJI.

14. pr. mj. došlo je u Zagrebu do krvavih sukoba između studenata marksista i hrvatskih nacionalista. Tom prilikom bio je ubijen student-marksista Krsto Ljubičić. Prema jednoj verziji on je napadnut, prema drugoj verziji stradao je u napadu kao vođa „udarne grupe“. „Drugovi i prijatelji“ izdali su posebni letak s potpisom g. dra Mačeka i pozivom na pogreb poginuloga. Ustanovilo se, da je potpis g. dra Mačeka bio falsificiran. Izašla je osmrtnica — bez križa — kojom se pozivalo građanstvo na pogreb ovoga borca za hrvatsku slobodu! Sprovod mu je bio 16. pr. mj. Križa nije bilo, svećenika još manje! Naprijed je nošen vijenac od crvenih ruža. Pogrebu je prisustvovalo oko 2000 ljudi, među kojima oko 400 žena te dobar dio studenata i studentica. Od političkih krugova osobito su bili zastupani pristae pk. Pribičevića. — Vjera i Crkva katolička najoštrije zabranjuju i osuduju ubijstvo čovjeka, jer je ubijstvo (osim u nužnoj obrani) grijeh i zločin najteže vrsti. Zato mi ne možemo drugo nego duboko požaliti i osuditi žalosne zakulisne krivce ovih krvavih događaja, koji su doveli do ovako strašnih rezultata.